

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗАЈЕДНИЧКА СЛУЖБА**

Сектор за међународне односе и протокол

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**SEKRETARIJAT / TAJNIŠTVO
ZAJEDNIČKA SLUŽBA**

Сектор за међународне односе и протокол
**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE**

Број: 01,02,03/11,04/3-05-2-939/25

Сарајево, 19. 06. 2025.

САРАЈЕВО

PRIMLJENO 20-06-2025			
Organizacijska jedinica	Klasifikacijska oznaka	Redni broj	Broj priloga

ИЗВЈЕШТАЈ

**са 4. Међупарламентарног форума делегација парламената земаља
Југоисточне Европе у Парламентарној скупштини ОЕБС-а
Рим, Италија, 5. и 6. јуна 2025.**

Албин Муслић, први замјеник предсједавајућег Делегације Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (ПСБиХ) у Парламентарној скупштини Организације за европску безбједност и сарадњу (ПСОЕБС) и посланик у Представничком дому ПСБиХ, учествовао је на 4. Међупарламентарном форуму делегација парламената земаља Југоисточне Европе у ПСОЕБС-у, одржаном 5. и 6. јуна у Риму, Италија, а у оквиру којег је одржана и Конференција о борби против организованог криминала у регији ОЕБС-а под покровитељством Парламента Италије.

Дводневни Форум делегација Југоисточне Европе окупио је 80 парламентарца из 25 земаља и представнике Секретаријата ПСОЕБС-а с циљем јачања регионалне сарадње, владавине права те снажног парламентарног надзора као основних алата за одговор на безбједносне пријетње које превазилазе границе држава. Поред самог Форума одржана је и Конференција на којој је наглашена парламентарна сарадња у борби против организованог криминала, корупције, незаконитих финансијских токова, управљања одузетом имовином и сузбијања насилног екстремизма.

Конференција је свечано отворена порукама предсједника Сената и Представничког дома Парламента Италије те заједничким обраћањима: Еугенија Зофилија, предсједавајућег италијанске делегације и специјалног представника за борбу против организованог криминала ПСОЕБС-а, Пије Кауме, предсједнице ПСОЕБС-а, и Матеа Салвинија, министра инфраструктуре и саобраћаја, те потпредсједника Савјета министара Републике Италије. Званичници су истакли изузетно важну улогу парламентарне дипломатије, размјене информација и легислативне сарадње када је у питању прекогранични криминалитет у разним појавним облицима. Такође, опетовано је потцртан управо овакав облик сарадње унутар Парламентарне скупштине ОЕБС-а.

Прву сесију модерирањем је предводио замјеник предсједника ПСОЕБС-а и специјални представник за Југоисточну Европу, Кириакос Хацијани уз: Марију Босис, професорицу међународних односа, Николу Терзића, стручњака за безбједност, генерала Антонија Квинтавалеа Чечера, директора Централног истражног бироа за организовани криминал Финансијске полиције Италије, и Сашу Струпа из ОЕБС-овог Одјела за транснационалне пријетње.

У иницијалном панелу дискутовано је о злоупотреби нових технологија, нарочито вјештачке интелигенције као алата који је омогућио додатно оснаживање пријетњи које су и досад изазивали организовани криминал, корупција и тероризам. Немогуће је довољно нагласити, закључили су парламентарци, транснационалност пријетњи поменутих врста криминалитета те реципрочно томе и закључак да је једини ефективни начин борбе међудржавна сарадња земаља с обзиром да индивидуалне борбе на овом плану не доносе жељене резултате. Јачање међусобног повјерења кроз овакве типове сарадње неопходно је у борби против организованог криминала који нарушава економије земаља, повјерење у институције и стабилност.

Кроз учешће парламентарца и стручњака са подручја Западног Балкана наглашена је рањивост на тероризам, корупцију, кријумчарење оружја, али и миграната у протеклом периоду. Посебно су се осврнули на Црну Гору на основу релевантних истраживања, гдје је, по мишљењу др Терзића, пораст криминалних група доживио врхунац, а што резултира и смртним исходима у све чешћим сукобима, док је једнако забрињавајуће и кријумчарење цигарета с огромном дневном зарадом. Такође, Албанија је, закључено је, коришћењем морских лука постала глобални играч у области кријумчарења опојних средстава, а што све заједно доприноси забрињавајућем тренду у региону и представља Западни Балкан као одређену црвену зону у овом сегменту.

Други панел предводио је домаћин догађаја, Еугенио Зофили уз говорнике: сенатора Вићенца Рандоу, Рената Кортеса, директора Главног директората саобраћајне полиције и специјалних јединица Министарства унутрашњих послова Италије, те Антонија Монтанара, челног човјека за организовани криминал из редова карабињера.

Током панела представљена су вишедеценијска италијанска искуства у борби против организованог криминала и мафије те поуздана рјешења која произлазе из такве праксе. Одузимање имовине прибављене противправно стеченом имовинском коришћу и њена искористивост наглашена је као једно од ефикаснијих средстава у борби против организованог криминала заједно са међународном правном помоћи и претходно поменутом прекограничном размјеном информација те управо и из тог разлога ОЕБС представља значајну платформу за ојачавање законског и институционалног оквира борбе. Наглашена је важност темељних финансијских истрага, а које у сврху ефикасне борбе треба да претходе кривичним процесима и представљају значајан удар криминалним организацијама.

Посљедње су одржане сесије о борби против корупције и радикализације младих ка насилном екстремизму, чији су модератори били Ирена Шараламбидес, специјална представница ПСОЕБС-а за борбу против корупције, и Камила Ајдина, предсједавајућа Ад хок комисије ПСОЕБС-а за борбу против тероризма. О овим темама су, уз позване госте из извршне власти Италије, дискутовали и посланик Гулијев, предсједавајући ПСОЕБС-овог Комитета за економске послове, науку, технологију и екологију, те посланик Емануел Лоперфидо, замјеник предсједавајућег Ад хок комисије за борбу против тероризма.

Посљедњег дана догађаја нагласак је стављен на институционални приступ кроз рад са друштвеном заједницом у суочавању и рјешавању проблема корупције с обзиром на свеобухватност кроз системски, транспарентни и укључиви рад.

Терористичке организације се, пак, ослањају на криминалне мреже у сврху финансирања, логистике и регрутовања. Кријумчарења наркотика и оружја представљају

основ њихових операција, а радикализација младих особа алармантну опасност. У вези са поменутим проблемом, говорници су истакли потребу за уједињеним приступом, поготово са млађим добним групама уз позив за јачање сарадње на свим нивоима управљања. Серж Стробантс, директор операција за Европу и МЕНА регију Института за економију и мир представио је истраживање према којем је 8% терористичких напада групних, док већину њих извршавају појединци. Процес радикализације особа се драстично убрзао с обзиром да је у 2002. било потребно 16 мјесеци, у 2015. години 10 мјесеци, а данас се разговара о седмицама. Најчешћи узроци радикализације (младих) особа јесу: изолованост, ментално здравље, осјећај значаја и сврхе те мањак прилика и мржња према друштву у одређеном погледу. Прилике за радикализацију су постале заиста разноврсне кроз друштвене мреже, платформе за „gaming“, форуме, криптоване поруке и слично. Сама безбједност и послови који се данас сврставају под тај појам неће ријешити проблеме, оно што је потребно, сагласили су се панелисти и парламентарци, јесте рјешавање проблема у сржи трансформацијом друштава, али и дјеловањем у регијама САХЕЛ, МЕНА, на Блиском истоку и другим. Оно што треба имати на уму јесте и драстични пораст радикалне пропаганде појавом вјештачке интелигенције те на другом крају спектра смањени завршетак конфликта у свијету од 2010. године, било миром или побједом неке од сукобљених страна.

На крају је усвојена и Декларација Четвртог међупарламентарног форума у којој је истакнута потреба за сарадњом унутар региона Југоисточне Европе у сврху борбе против организованог криминала, укључујући побољшану размјену података, хармонизацију законског оквира и јачање граничне контроле. Координирани регионални одговор је истакнут као једини начин квалитетног сузбијања оваквог системског проблема који, наравно, има своје друштвене и економске коријене, а као такав је кључ повратка повјерења у демократске институције. Декларацијом је наглашена и значајнија улога питања борбе против организованог криминала унутар спектра дјеловања самог посебног представника ПСОЕБС-а за Југоисточну Европу позиционирањем поменуте проблематике у креирању политика ПСОЕБС-а на подручју нашег региона.

Припремио:

Секретар
Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у

Тео Рогич

Одобрио:

Први замјеник председавајућег
Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у

Албин Муслић

ДОСТАВИТИ:

- Колегијуму Дома народа Парламентарне скупштине БиХ
- Колегијуму Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ
- Колегијуму Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ
- члановима Делегације ПСБиХ у ПСОЕБС-у
- Комисији за спољне послове Представничког дома
- Комисији за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације Дома народа
- Сектору за односе с јавношћу
- а/а